

مقدمه: محیط دندانپزشکی برای بیماران محیطی اضطراب آور است که عوامل مختلفی نظیر ترس از تزریق بی حسی و سابقه درمان های دردناک بر وجود و شدت اضطراب تاثیر می گذارند. ازین رو هدف این مطالعه بررسی اثر استشمام اسانس پرتقال بر اضطراب بیماران از طریق اندازه گیری کورتیزول بزاق می باشد.

مواد و روش ها: این مطالعه به روش کارآزمایی بالینی بر روی ۳۰ نفر اجرا شد. سپس به طور تصادفی، افراد به ۱۵ نفر در گروه مورد و ۱۵ نفر را در گروه شاهد تقسیم شدند. این افراد پس از تزریق ماده بی حسی، تحت درمان ترمیمی قرار گرفتند. اسانس پرتقال به تعداد ۵ قطره (معادل ۲۵ ml) در دستگاه بخور با ظرفیت ۵ لیتر آب، ریخته شد و پس از توزیع در محیط دندانپزشکی مورد استشمام بیماران قرار گرفت. بزاق همه شرکت کنندگان قبل از درمان، بعد از بی حسی و بعد از درمان نمونه برداری و به آزمایشگاه ارسال شد. توسط کیت اختصاصی کورتیزول با استفاده از روش الیزا، کورتیزول تعیین غلظت شد. داده ها توسط آزمون های آماری در نرم افزار SPSS نسخه ۲۱ تحلیل شدند.

یافته ها: غلظت کورتیزول بزاق در دو گروه، قبل از درمان ($P=0.04$)، بعد از بی حسی ($P=0.01$) و بعد از درمان ($P=0.03$) به طور معنی داری کاهش یافته بود. بین جنسیت و سطح کورتیزول بزاق رابطه معنی دار مشاهده شد، به طوری که زنان میزان کورتیزول بیشتری نسبت به مردان دارند. اختلاف غلظت کورتیزول بزاق قبل از درمان، بعد از بی حسی و بعد از درمان در گروه های مورد و شاهد نشان دهنده ی این بود که به طور معنی داری استفاده از اسانس پرتقال موجب کاهش کورتیزول بیماران می شود.

نتیجه گیری: استفاده از اسانس پرتقال منجر به کاهش کورتیزول در کلیه گروه های مورد مطالعه در هر ۲ جنس شد.

کلمات کلیدی: استرس، اسانس، کورتیزول